

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2013. május 30.*

„Menekültügy — 343/2003/EK rendelet — A harmadik állam állampolgára által az egyik tagállamban benyújtott, menedékgig iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása — A 3. cikk (2) bekezdése — A tagállamok mérlegelési jogköre — Az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságának szerepe — A tagállamok azon kötelezettsége, hogy ezen intézmény véleményét kérjék — Hiány”

A C-528/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Administrativen sad Sofia-grad (Bulgária) a Bírósághoz 2011. október 18-án érkezett, 2011. október 12-i határozatával terjesztett elő az előtte

Zuheyr Frayeh Halaf

és

a **Darzhavna agentsia za bezhantsite pri Ministerskia savet**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök (előadó), J. Malenovský, U. Lõhmus, M. Safjan és A. Prechal bírák,

fõtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezetõ: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következõk által előterjesztett észrevételeket:

- a német kormány képviseletében T. Henze és N. Graf Vitzthum, meghatalmazotti minõségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minõségben, segítõje: F. Urbani Neri avvocato dello Stato,
- a holland kormány képviseletében J. Langer és C. Wissels, meghatalmazotti minõségben,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében C. Murrell, meghatalmazotti minõségben, segítõje: R. Palmer barrister,

* Az eljárás nyelve: bolgár.

- a svájci kormány képviselőjében D. Klingele, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. Condou-Durande és V. Savov, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedéjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 50., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.; a továbbiakban: rendelet) 3. cikke (2) bekezdésének, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 18., 41. és 47. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az iraki állampolgár Z. F. Halaf és a Darzhavna agentsia za bezhantsite pri Ministerskia savet (a Minisztertanács mellett működő Nemzeti Menekültügyi Hivatal; a továbbiakban: DAB) között a DAB azon határozata tárgyában folyó jogvita keretében nyújtották be, amelyben megtagadta a menekültstátusz megadására vonatkozó eljárásnak az ő tekintetében való megindítását és engedélyezte a Görögországba való átszállítását.

Jogi háttér

A genfi egyezmény

- 3 A menekültek helyzetére vonatkozó, Genfben 1951. július 28-án aláírt egyezmény (az *Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; Magyarországon kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.; a továbbiakban: genfi egyezmény) 1954. április 22-én lépett hatályba.
- 4 Valamennyi tagállam részes fél a genfi egyezményben, csakúgy mint az Izlandi Köztársaság, a Liechtensteini Hercegség, a Norvég Királyság, és a Svájci Államszövetség. Az Európai Unió nem részes fél a genfi egyezményben, de az EUMSZ 78. cikk (1) bekezdése és a Charta 18. cikke hivatkozik rá.
- 5 Az említett egyezmény preambulumban az szerepel, hogy a Magas Szerződő Felek egyrészt tudomásul veszik, hogy az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának feladata a menekültek védelmét biztosító nemzetközi egyezmények alkalmazásának ellenőrzése, másrészt elismerik, hogy az e probléma megoldására hozott intézkedések hatékony összehangolása az államoknak a Főbiztossal való együttműködésétől függ.
- 6 Ugyanezen egyezmény 35. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
„A Szerződő Államok vállalják, hogy együttműködnek az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztoságával [a továbbiakban: UNHCR], vagy az Egyesült Nemzetek más olyan szervével, amely ezt felváltja, a szervezet feladatainak teljesítésében, és különösképpen segítik az Egyezmény rendelkezései alkalmazásának ellenőrzésében.”

Az uniós jog

A 343/2003 rendelet

7 A rendelet (12) preambulumbekkezdése szerint az e rendelet hatálya alá tartozó személyekkel kapcsolatos bánásmód tekintetében a tagállamokat kötik a hátrányos megkülönböztetést tiltó azon nemzetközi jogi okmányokból eredő kötelezettségek, amelyeknek részesei.

8 A rendelet 2. cikke – többek között – a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

[...]

c) »menedékjog iránti kérelem«: egy harmadik ország állampolgára által benyújtott olyan kérelem, amely a genfi egyezmény alapján egy tagállam nemzetközi védelmét igénylő kérelemként értelmezhető. Minden, nemzetközi védelem iránti kérelmet menedékjog iránti kérelemnek kell tekinteni, kivéve ha a harmadik ország állampolgára kifejezetten másfajta, külön kérelmezhető védelemért folyamodik;

[...]”

9 A rendelet 3. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A tagállamok megvizsgálják harmadik országok minden olyan állampolgárának kérelmét, aki egy tagállam határán vagy területén menedékjogot kér. A kérelmet az a tagállam köteles megvizsgálni, amely a III. fejezetben előírt feltételek szerint felelős.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve minden tagállam megvizsgálhatja a harmadik ország állampolgára által hozzá benyújtott menedékjog iránti kérelmet akkor is, ha annak megvizsgálásáért az e rendeletben megállapított feltételek szerint nem felelős. Ez esetben ez a tagállam válik e rendelet értelmében felelős tagállammá, vállalva a felelősséggel együtt járó kötelezettségeket. [...]”

10 A rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „felelős tagállam” meghatározása céljából a rendeletnek a III. fejezetben szereplő 6–14. cikke objektív és fontossági sorrendben szereplő feltételek felsorolását tartalmazza.

11 A rendeletnek a „Humanitárius záradék” című 15. cikke, amely önmagában alkotja a IV. fejezetet, a következőképpen rendelkezik:

„(1) Bármelyik tagállam, még akkor is, ha az e rendeletben megállapított feltételek szerint nem felelős, egyesítheti a családtagokat, valamint más eltartott hozzátartozókat különösen családi vagy kulturális megfontolásokon alapuló humanitárius okokból. [...]”

(2) Olyan esetekben, amikor az érintett személy terhesség vagy újszülött gondozása, súlyos betegség, súlyos fogyatékoság vagy előrehaladott kor miatt mások gondozására szorul, a tagállamok általában együtt tartják vagy egyesítik a menedékkérőt egy másik tagállam területén tartózkodó hozzátartozójával, feltéve hogy a családi kötelékek már a származási országban fennálltak.

[...]”

- 12 A rendelet „Átvétel és visszavétel” címet viselő V. fejezetében szerepel a 16. cikk, amelynek (1) bekezdése a következőképpen szól:

„A menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

[...]

- c) a 20. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni egy másik tagállam területén engedély nélkül tartózkodó olyan kérelmezőt, akinek a kérelme még elbírálás alatt áll;

[...]”

- 13 A rendelet 20. cikke szerint:

„(1) A menedékkérőt a 4. cikk (5) bekezdésének és a 16. cikk (1) bekezdése c), d) és e) pontjának megfelelően a következők szerint veszik vissza:

[...]

- b) a menedékkérő visszavételére megkeresett tagállam köteles végrehajtani a szükséges ellenőrzéseket, és haladéktalanul válaszolni a megkeresésre, továbbá semmiképpen sem lépheti túl a megkereséstől számított egy hónapos időtartamot. Amennyiben a megkeresés az Eurodac rendszerből származó adatokon alapul, ez a határidő két hétre csökken;

- c) amennyiben a megkeresett tagállam nem közli határozatát az egy hónapos határidőn vagy a b) pontban említett kéthetes határidőn belül, ez a menedékkérő visszavételéhez való hozzájárulásnak tekintendő;

[...]”

A 2005/85/EK irányelv

- 14 A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv (HL L 326., 13. o.; helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.) (29) preambulumbekkezdésében az szerepel, hogy ez az irányelv nem érinti a rendelet hatálya alá tartozó eljárásokat.

- 15 Az említett irányelv 8. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok biztosítják, hogy az eljáró hatóság a menedékjog iránti kérelmekről megfelelő vizsgálat után hozzon határozatot. Ennek érdekében a tagállamok biztosítják, hogy

[...]

- b) a pontos és naprakész információ beszerzésére különböző forrásokból kerüljön sor, mint például az [UNHCR] a menedékkérők származási országában, és ahol szükséges, az azon országokban uralkodó általános helyzetről szóló információk, melyeken át a kérelem benyújtásának államáig eljutottak [helyesen: pontos és naprakész információkat szereznek be különböző forrásokból – például az UNHCR-től – a menedékkérők származási országában, valamint adott esetben az azon országokban uralkodó általános helyzetről, amelyeken átutaztak]; továbbá, hogy ezek az információk a kérelmek vizsgálatáért és a döntéshozatalért felelős személyzet rendelkezésére álljanak;

[...]

16 Ugyanezen irányelvnek „Az UNHCR szerepe” című 21. cikke szerint:

„(1) A tagállamok lehetővé teszik az UNHCR számára:

[...]

c) hogy a genfi egyezmény 35. cikke alapján gyakorolt felügyeleti [helyesen: ellenőrzési] joga keretén belül az illetékes hatóságok előtt a menedékjog iránti egyedi kérelmekkel kapcsolatban az eljárás bármely szakaszában a véleményének hangot adjon.

[...]

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

17 Z. F. Halaf iraki állampolgár, aki 2010. június 1-jén menedékjog iránti kérelmet nyújtott be Bulgáriában.

18 Mivel az Eurodac rendszerben történő keresés során kiderült, hogy 2008. augusztus 6-án Görögországban már benyújtott menedékjog iránti kérelmet, a DAB 2010. július 6-án azt kérte a görög hatóságoktól, hogy a rendelet 16. cikke (1) bekezdése c) pontjának megfelelően vegyék vissza.

19 Mivel az említett kérelmére a rendelet 20. cikke (1) bekezdése b) pontjának második mondatában előírt kéthetes határidőn belül nem kapott választ, a DAB a rendelet 20. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján úgy tekintette, hogy a Görög Köztársaság beleegyezett Z. F. Halaf visszavételébe.

20 Így 2010. július 21-i határozatában a DAB elutasította a menekültstátusz megadására vonatkozó eljárás Z. F. Halaf tekintetében való megindítását, és engedélyezte a Görögországba való átszállítását.

21 2010. december 1-jén Z. F. Halaf keresetet indított a kérdéseket előterjesztő bíróság előtt, amelyben azt kérte, hogy semmisítse meg a DAB e határozatát, és kötelezze a DAB-ot a menedékjog megadására vonatkozó eljárás megindítására. Többek között arra a tényre hivatkozással indokolta keresetét, hogy az UNHCR felszólította az európai kormányokat arra, ne küldjenek vissza több menedékkérőt Görögországba.

22 A kérdéseket előterjesztő bíróságban felmerült, hogy ezzel összefüggésben van-e lehetőség a rendelet 3. cikke (2) bekezdésének alkalmazására, figyelembe véve, hogy Z. F. Halaf esetében nem áll fenn olyan körülmény, amely lehetővé tenné a rendelet 15. cikkének alkalmazását.

23 E körülmények között az Administrativen sad Sofia-grad 2011. október 12-i határozatában felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából hat kérdést terjesztett a Bíróság elé.

24 2011. december 21-i levelében a Bíróság hivatalvezetője továbbította a kérdéseket előterjesztő bíróságnak a Bíróság C-411/10. és C-493/10. sz., N. S. és társai egyesített ügyekben 2011. december 21-én hozott ítéletét, (EBHT 2011., I-13905. o.) és felkérte annak közlésére, hogy ezen ítélet fényében is fenn kívánja-e tartani előzetes döntéshozatal iránti kérelmét.

25 2012. január 24-i határozatában, amely 2012. január 25-én érkezett a Bíróságra, az Administrativen sad Sofia-grad visszavonta az első és a harmadik kérdését, és kizárólag a következő négy kérdését tartotta fenn:

- „1) Úgy kell-e értelmezni a [...] rendelet 3. cikkének (2) bekezdését, hogy az lehetővé teszi valamely tagállamnak, hogy átvállalja a menedékkjog iránti kérelem megvizsgálásáért való felelősséget, amennyiben a menedékkérő esetében nem állnak fenn olyan személyi körülmények, amelyek indokolják [a] rendelet 15. cikke szerinti humanitárius záradék alkalmazását, és amennyiben a rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerint felelős tagállam nem válaszolt a [...] rendelet 20. cikkének (1) bekezdése szerinti visszavételre irányuló megkeresésre, tudva, hogy e rendelet nem tartalmaz az EUMSZ 80. cikk szerinti szolidaritás elvének betartására irányuló rendelkezéseket?
- 2) [A Charta] 18. cikke szerinti menedékkjog milyen tartalommal rendelkezik a Charta 53. cikkével összhangban, valamint a [...] rendelet 2. cikkének c) pontja szerinti meghatározással és a (12) preambulumbekezdéssel összhangban?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a [...] rendelet 3. cikkének (2) bekezdését, a menekültügy területén az EUMSZ 78. cikk (1) bekezdése szerinti nemzetközi jogi okmányokból eredő kötelezettségek betartásának kötelezettségével összhangban, hogy a tagállamoknak a rendelet értelmében felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás során véleménykérés céljából meg kell keresniük az [UNHCR-t], ha e szervezet dokumentumai olyan tényeket és következtetéseket tartalmaznak, amelyek alapján [a] rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében felelős tagállam megsérti a menekültügyre vonatkozó uniós jogi szabályokat?
- [4] [A harmadik] kérdésre adandó igenlő válasz esetén [...], [a]mennyiben nem kéri az [UNHCR] véleményét, lényegesen megsértik-e ezzel [a] rendelet 3. cikke értelmében felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, és ezáltal sérül-e [a Charta] 41. és 47. cikke szerinti megfelelő ügyintézéshez és hatékony jogorvoslathoz való jog, különösen a [2005/85] irányelv 21. cikkére tekintettel, amely biztosítja e szervezet számára azt a jogot, hogy a menedékkjog iránti egyedi kérelmek vizsgálata során hangot adjon a véleményének?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

- 26 Az Egyesült Királyság Kormánya, bár kifejezetten nem emel elfogadhatatlansági kifogást, azt állítja, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elméleti jellegűek.
- 27 Úgy véli ugyanis, hogy a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítéletből kitűnik, hogy a menedékkérők Görögországba való átszállítása a Charta 4. cikke megsértésének valós veszélyével jár, így a hatáskörrel rendelkező bolgár hatóságoknak ezen ítélet alapján meg kell tudniuk határozni a menedékkjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamot.
- 28 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében kizárólag az ügyben eljáró és határozathozatalra hivatott nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy – tekintettel az ügy különleges jellemzőire – ítélete meghozatalához szükségesnek tartja-e az előzetes döntéshozatalt, és ha igen, a Bíróságnak feltett kérdései relevánsak-e. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni (a C-169/07. sz. Hartlauer-ügyben 2009. március 10-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-1721. o.] 24. pontja és a C-470/11. sz. Garkalns-ügyben 2012. július 19-én hozott ítélet 17. pontja).

- 29 Ebből következően az uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (a C-570/07. és C-571/07. sz., Blanco Pérez és Chao Gómez egyesített ügyekben 2010. június 1-jén hozott ítélet [EBHT 2010., I-4629. o.] 36. pontja, valamint a C-509/10. sz. Geistbeck-ügyben 2012. július 5-én hozott ítélet 48. pontja).
- 30 Márpedig meg kell állapítani, hogy a kérdéseket előterjesztő bíróság az uniós jogi szabályok értelmezésére vonatkozó kérdéseket tett fel. Önmagában az a körülmény, hogy a Bíróság a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben e szabályok közül néhányat már értelmezett, nem eredményezi azt, hogy az említett kérdések emiatt elméleti vagy hipotetikus jellegűek.
- 31 E körülményekre tekintettel nem nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával. Az Egyesült Királyság Kormánya által felhozott érv tehát nem elegendő a relevancia – jelen ítélet 30. pontjában hivatkozott – vélelmének megdöntéséhez.
- 32 Ennélfogva a kérdéseket előterjesztő bíróság által előterjesztett kérdéseket elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az első kérdésről

- 33 Első kérdésével a kérdéseket előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a rendelet 3. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy lehetővé teszi a rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján nem felelős tagállam számára a menedékjog iránti kérelem megvizsgálását akkor is, ha nem áll fenn olyan körülmény, amely miatt alkalmazni lehetne a rendelet 15. cikkében szereplő humanitárius záradékot, tekintettel arra, hogy az említett feltételek alapján felelős tagállam nem válaszolt az érintett menedékkérő visszavétele iránti kérelemre.
- 34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerint a menedékjog iránti kérelmet egyetlen tagállam vizsgálja meg, az, amelyik a rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján ezért felelős.
- 35 Mindazonáltal a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése kifejezetten úgy rendelkezik, hogy az említett cikk (1) bekezdésétől eltérve minden tagállam megvizsgálhatja a harmadik ország állampolgára által hozzá benyújtott menedékjog iránti kérelmet akkor is, ha annak megvizsgálásáért az e rendeletben megállapított feltételek szerint nem felelős.
- 36 Ennek megfelelően magából a rendelet 3. cikke (2) bekezdésének szövegéből kitűnik, hogy az említett lehetőség nem függ semmilyen különös feltételtől.
- 37 E következtetést egyébiránt a rendelet előkészítő anyagai is megerősítik. A Bizottságnak a rendelet elfogadásához vezető (COM(2001) 447 végleges) javaslatában ugyanis az szerepel, hogy a rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabályt azért vezették be, hogy minden tagállam politikai, humanitárius vagy gyakorlati szempontok alapján önállóan dönthessen úgy, hogy megvizsgálja a menedékjog iránti kérelmet akkor is, ha a rendeletben szereplő feltételek alapján azért nem felelős.
- 38 Ennélfogva, tekintettel a valamennyi tagállamnak ily módon biztosított mérlegelési jogkör terjedelmére, az a kérdés, hogy a rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján felelős tagállam válaszolt-e a menedékkérő visszavétele iránti kérelemre, nincs hatással a tagállamok azon lehetőségére, hogy a menedékjog iránti kérelmet a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése alapján megvizsgálják.

- 39 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt kell válaszolni, hogy a rendelet 3. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy lehetővé teszi az e rendelet III. fejezetében felsorolt feltételek alapján nem felelős tagállam számára a menedékjog iránti kérelem megvizsgálását akkor is, ha nem áll fenn olyan körülmény, amely miatt alkalmazni lehetne az említett rendelet 15. cikkében szereplő humanitárius záradékot. E lehetőség nem függ attól a tényről, hogy az említett feltételek alapján felelős tagállam nem válaszolt az érintett menedékkérő visszavétele iránti kérelemre.

A második kérdésről

- 40 Második kérdésével a kérdéseket előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy a Charta 18. cikke szerinti menedékjog milyen tartalommal rendelkezik a Charta 53. cikkével, valamint a rendelet 2. cikkének c) pontja szerinti meghatározással és a rendelet (12) preambulumbekkezdésével összhangban.
- 41 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy e második kérdés azon az előfeltételezésen alapul, hogy ha a rendelet 15. cikkében szereplő humanitárius záradék nem alkalmazható, az adott tagállam csak akkor vizsgálhatja a meg a menedékjog iránti kérelmet a rendelet 3. cikkének (2) bekezdése alapján, ha bizonyítást nyer, hogy a Charta 18. cikkében a menedékkérőknek biztosított jogot a rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján felelős tagállamban nem tartják tiszteletben.
- 42 Márpedig, tekintettel arra, hogy az első kérdésre adott válaszból már kitűnik, hogy a tagállamok számára a rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében biztosított lehetőség nem függ semmilyen különös feltételtől, a második kérdésre nem kell válaszolni.

A harmadik kérdésről

- 43 Harmadik kérdésével a kérdéseket előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az a tagállam, amelynek területén a menedékkérő található, a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során köteles-e kikérni az UNHCR véleményét, ha e szervezet dokumentumaiból kitűnik, hogy a rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján felelős tagállam megsérti a menekültügyre vonatkozó uniós jogi szabályokat.
- 44 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az UNHCR által kibocsátott dokumentumok olyan aktusok, amelyek lehetővé tehetik a tagállamok számára a rendelet III. fejezetében szereplő feltételek alapján felelős tagállam menekültügyi rendszerének értékelését, és ennél fogva annak felmérését, hogy a menedékkérő milyen valós veszélyeknek van kitéve, ha átadják e tagállamnak (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 90. és 91. pontját). Ezen értékelés keretében az említett dokumentumoknak fokozott jelentősége van, tekintettel az UNHCR-nek a genfi egyezményben biztosított szerepre; a menekültügyre vonatkozó uniós jogi szabályokat ezen egyezmény tiszteletben tartásával kell értelmezni (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott N. S. és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 75. pontját, valamint a C-364/11. sz., Abed El Karem El Kott és társai ügyben 2012. december 19-én hozott ítélet 43. pontját).
- 45 Ezzel együtt, bár a 2005/85 irányelv 8. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 21. cikke az UNHCR és a menedékjog iránti kérelmeket vizsgáló tagállamok közötti együttműködés többféle formájáról is rendelkezik, az erre vonatkozó szabályok – amint az a 2005/85 irányelv (29) preambulumbekkezdésében szerepel – nem alkalmazandók a felelős tagállam meghatározására irányuló, a rendeletben szabályozott eljárás során.
- 46 E tekintetben meg kell állapítani, hogy nincs akadálya annak, hogy valamely tagállam az UNHCR véleményét kérje, amennyiben azt célszerűnek tartja, így különösen olyan helyzetben, mint amelyről az alapeljárásban szó van.

- 47 A fentiekre tekintettel a harmadik kérdésre azt kell válaszolni, hogy az a tagállam, amelynek területén a menedékkérő található, nem köteles a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során az UNHCR véleményét kérni, ha e szervezet dokumentumaiból kitűnik, hogy a rendelet III. fejezetében felsorolt feltételek alapján felelős tagállam megsérti a menekültügyre vonatkozó uniós jogi szabályokat.

A negyedik kérdésről

- 48 Figyelembe véve a harmadik kérdésre adott választ, a negyedik kérdésre nem kell válaszolni.

A költségekről

- 49 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i 343/2003/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy lehetővé teszi az e rendelet III. fejezetében felsorolt feltételek alapján nem felelős tagállam számára a menedékjog iránti kérelem megvizsgálását akkor is, ha nem áll fenn olyan körülmény, amely miatt alkalmazni lehetne az említett rendelet 15. cikkében szereplő humanitárius záradékot. E lehetőség nem függ attól a tényről, hogy az említett feltételek alapján felelős tagállam nem válaszolt az érintett menedékkérő visszavétele iránti kérelemre.**
- 2) **Az a tagállam, amelynek területén a menedékkérő található, nem köteles a felelős tagállam meghatározására vonatkozó eljárás során az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosságának véleményét kérni, ha e szervezet dokumentumaiból kitűnik, hogy a 343/2003 rendelet III. fejezetében felsorolt feltételek alapján felelős tagállam megsérti a menekültügyre vonatkozó uniós jogi szabályokat.**

Aláírások